

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

3 тиждень

(16–22.01.2023)

Дата випуску:
23.01.2023

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 3 тижень по Україні

- Кількість регіонів, де в системі рутинного епіднагляду зафіксовано циркуляцію вірусів грипу, зменшується другий тиждень поспіль — із 16 до 15 (60%), хоча у країні досі широке географічне розповсюдження вірусів грипу.
- Триває тенденція до зниження епідемічної активності в Україні: показник захворюваності на ГРВІ включно із новою коронавірусною інфекцією за звітний тиждень становить 280,6 на 100 000 населення, що на 41,9% менше визначеного для України епідпорога і на 2,9% менше показника минулого тижня. Знижуються темпи захворюваності на ГРВІ серед дорослих і дітей.
- Порівняно з попереднім тижнем на 10,4% побільшало пацієнтів із ТГРІ, які потребують госпіталізації; вони займали 5,6% ліжок.
- Зареєстровано один летальний випадок унаслідок грипу, що підтверджено методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР).
- Віруси грипу типу А превалюють — 61,4% та 58,8% серед обстежених пацієнтів із ГПЗ та ТГРІ відповідно. Крім того, продовжується циркуляція вірусів SARS-CoV-2, RS-вірусів та аденовірусів.
- За тиждень проти грипу щеплено 8 439 осіб.

Резюме з початку сезону по Україні

- Цей епідсезон порівняно менш інтенсивний за попередній: із 3 жовтня до 22 січня 2023 року на ГРВІ перехворіли 1 822 214 (4,2 %) осіб, що на 52,7% менше аналогічного періоду сезону 2021–2022 років. Дитяче населення є рушієм епідпроцесу: частка перехворілих дітей становить 12%, дорослих — 2,8%.
- На відміну від попереднього сезону, коли серед циркулюючих вірусів домінував SARS-CoV-2, цього разу в половині зразків від пацієнтів із ГПЗ та ТГРІ визначають віруси грипу, а також SARS-CoV-2, парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси;
- Із початку сезону зареєстровано вісім летальних випадків грипу, що підтверджено методом ПЛР, на відміну від сезону 2021–2022 років, коли таких випадків не було зафіксовано.
- Показник вакцинації проти грипу залишається низьким: від початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 133 774 осіб, зокрема 87 688 — із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 1,0% від загальної цільової групи.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (2 тиждень 2023 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://flunewseurope.org>) протягом звітного періоду в Угорщині зареєстровано низьку епідемічну активність грипу, в Молдові — середню, а в Польщі, Румунії та Словаччині — високу.

У Словаччині зафіксували локальне розповсюдження вірусів грипу, в інших країнах — широке (рис. 1).

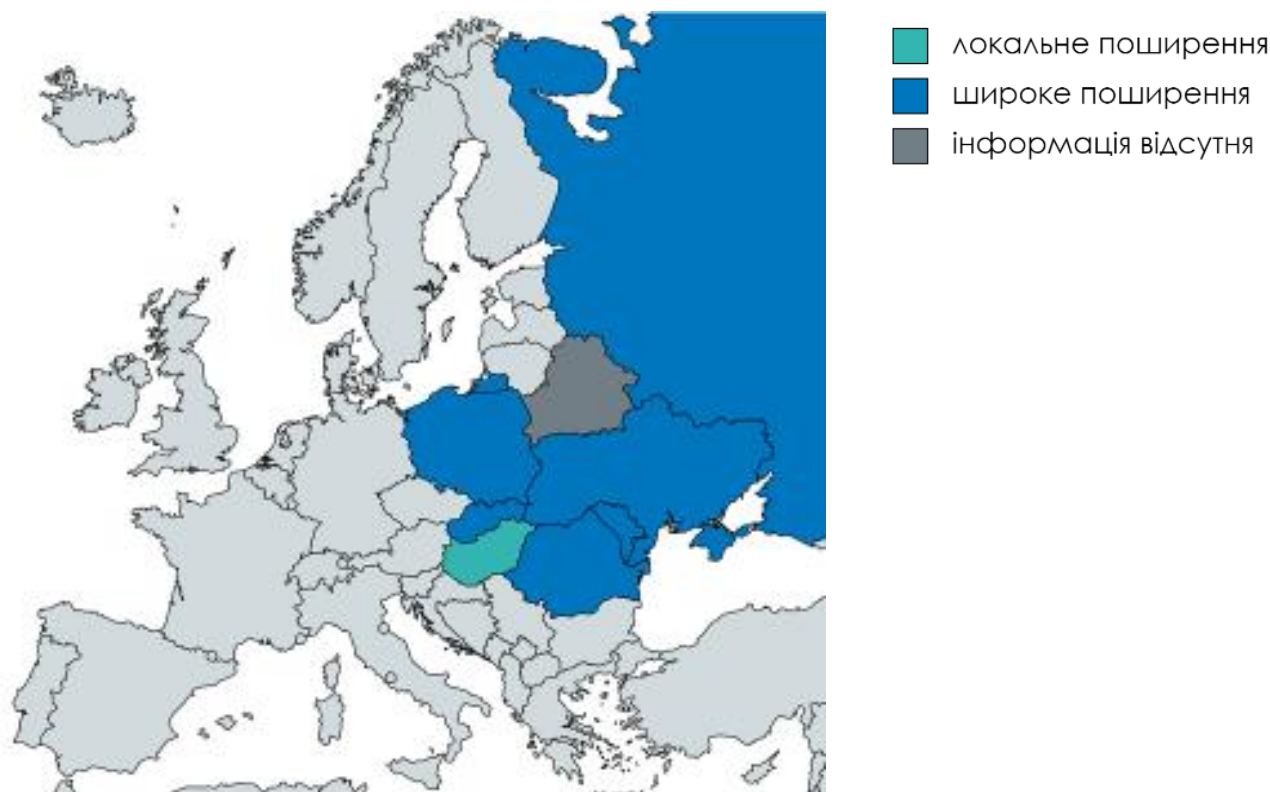

Рис. 1. Адаптовано на основі мапи географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://flunewseurope.org>) за 2 тиждень 2023 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За 1 тиждень 2023 року з-поміж 25 країн Європи, які беруть участь у європейському проєкті моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), у Великій Британії (Північна Ірландія), Греції, Естонії, Іспанії, Словенії та Франції зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин. Водночас у Австрії, Бельгії, Великій Британії (Англії), Данії, Італії, Португалії, Швеції та Швейцарії визначено помірний рівень. У Великій Британії (Шотландії), Нідерландах та Німеччині зафіксовано високий рівень надлишкової смертності, що може бути пов'язано з продовженням пандемії COVID-19 та одночасним поширенням циркуляції вірусів грипу (рис. 2).

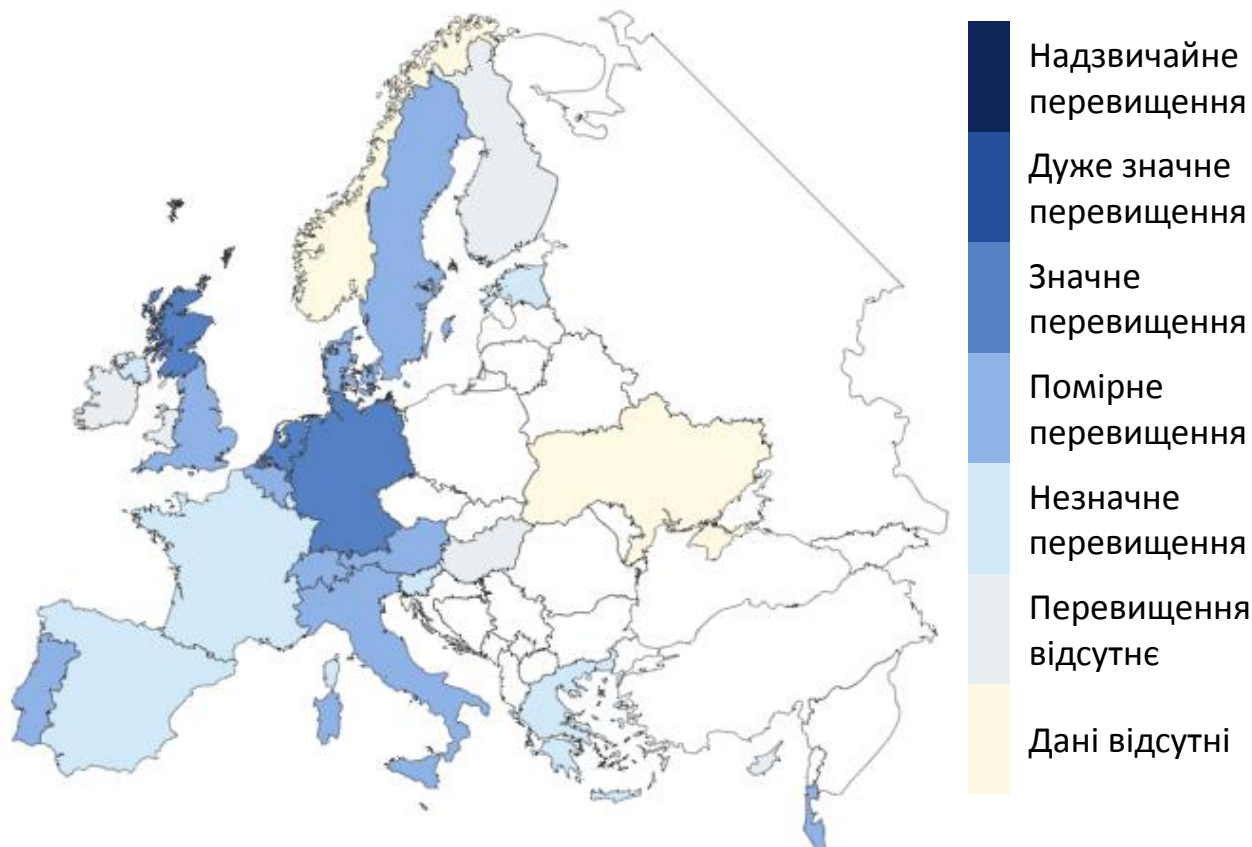

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах ЕуроМОНО та субнаціональних регіонах, що надають дані, 1 тиждень 2023 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Інформацію за 3 тиждень 2023 року підготовлено за доступними даними рутинного епіднагляду від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської та Херсонської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші). **Протягом звітного тижня перевищення епідемічного порога в областях України не було.**

За звітний тиждень на ГРВІ захворіло 115 019 осіб, із них 48 931 — діти віком до 17 років, що на 5,8% менше минулого тижня. У структурі захворюваності кількість дітей віком до 17 років становить 42,5%. Інтенсивний показник захворюваності² — 280,6 на 100 000 населення, що на 41,9% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 2,9% менше показника минулого тижня (рис. 3).

За звітний тиждень у Дніпропетровській області зареєстровано один летальний випадок унаслідок грипу, що підтверджено методом ПЛР, визначено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипіваних.

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

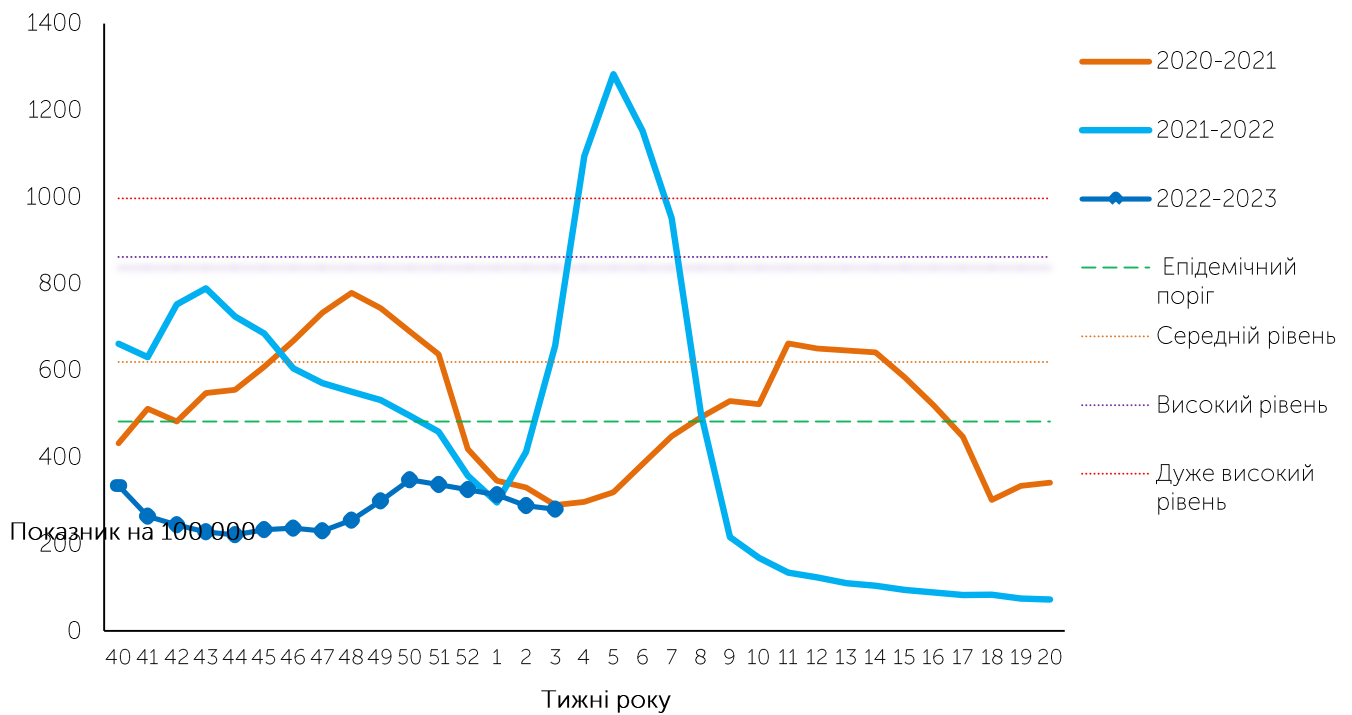

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, Україна, 3 тиждень 2023 року

У системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ циркуляцію вірусів грипу зафіксовано в 15 (60%) областях України (рис. 4). Під час дослідження зразків матеріалів від 1 898 пацієнтів визначено віруси грипу в 651 (34,3%) випадку, що на рівні попереднього тижня. Порівняно з минулим тижнем збільшилося на 3,1% позитивних знахідок серед осіб, обстежених на COVID-19: у зразках матеріалів від 4 128 пацієнтів у 401 (9,7%) випадку визначено віруси SARS-CoV-2. Позитивні знахідки інших вірусів респіраторної групи інфекцій становили 2,2% випадків (RS-віруси, риновіруси, метаневмовіруси та інші).

Рис. 4. Показник захворюваності на ГРВІ із розподілом за регіонами України, 3 тиждень 2023 року

За звітний тиждень проти грипу вакциновано 8 439 осіб. Із початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 133 774 людини, зокрема 87 688 (65,5% від загальної кількості щеплених) — із груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 5).

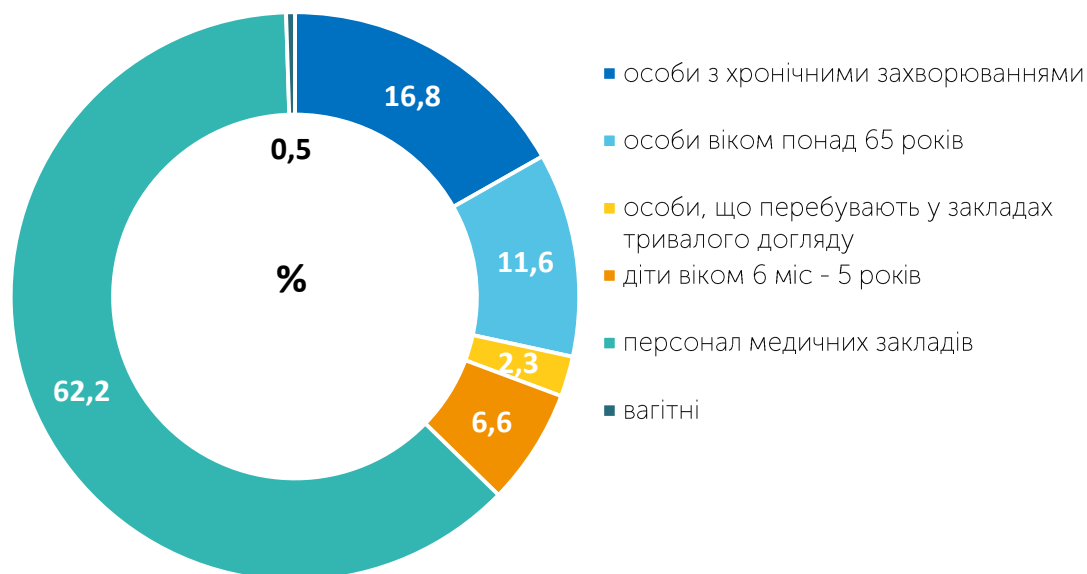

Рис. 5. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, станом на 3 тиждень 2023 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро і Харків, південь — Запоріжжя й Одеса, захід — Львів, Рівне та Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 3 тижня 2023 року зареєстровано 400 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становила 510,2 на 100 000 населення, серед дітей віком до 17 років — 906,1 на 100 000. З-поміж 400 пацієнтів із ГПЗ у 98 (24,5%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій, за результатами якого у 44 (44,9%) випадках отримано позитивні результати (табл.). У 51 (52,2%) випадку отримано негативні результати, в роботі залишилися 3 (3,1%) зразки матеріалів.

З початку епідемічного сезону з-поміж 3 353 пацієнтів із ГПЗ лабораторно обстежено 921 (27,5%), отримано позитивні результати у 440 (48,0%) випадках, що більше минулого тижня на 11,2% (рис. 6).

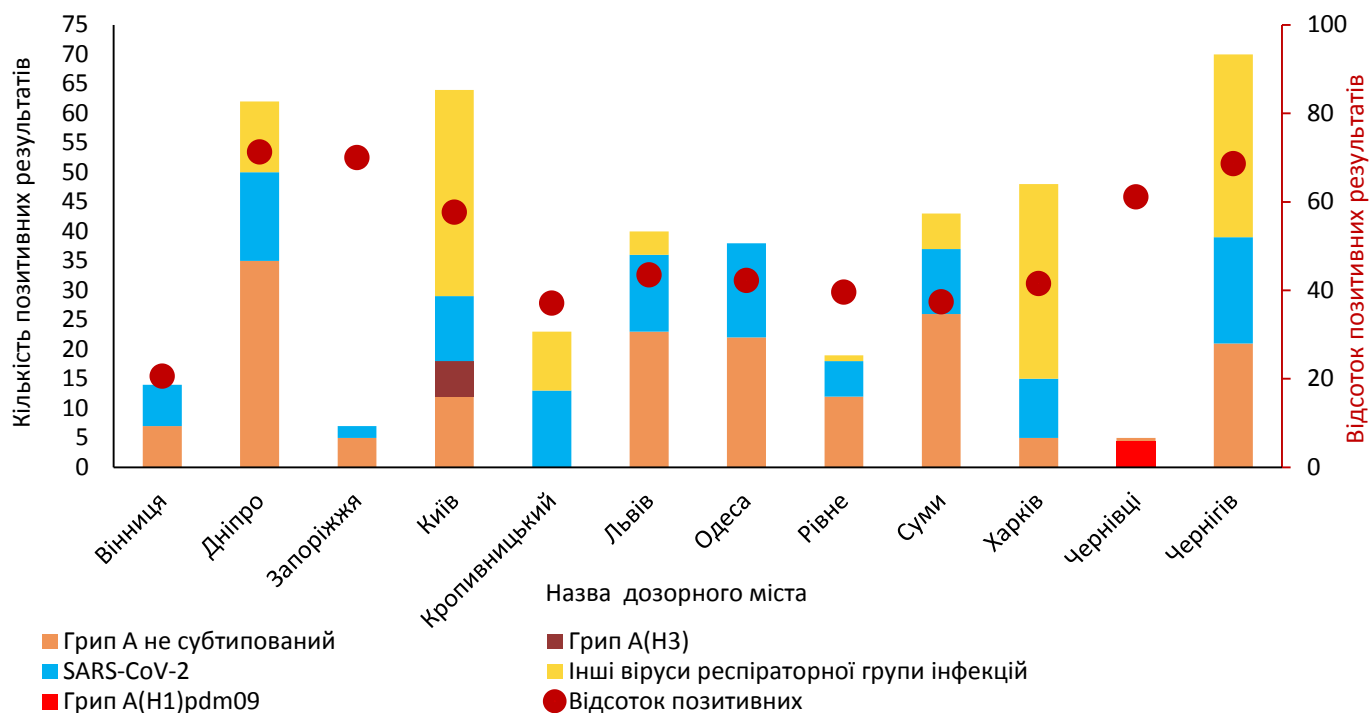

Рис. 6. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2022/2023, станом на 3 тиждень 2023 року

За інформацією, що надали 19 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 245 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 84 (34,3%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 5,6%, що на 3,4% менше минулого тижня. З-поміж 245 випадків ТГРІ у 86 (34,1%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження у 36 (41,9%) випадках отримано позитивні результати (табл.). У 46 (53,5%) випадках отримано негативні результати, в роботі залишилися 4 (4,6%) зразки матеріалів.

З початку епідемічного сезону лабораторно досліджено 1 060 (36,1%) зразків матеріалів від 2 935 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ; отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 490 (46,2%) випадках, що на 7,9% більше минулого тижня (рис. 7).

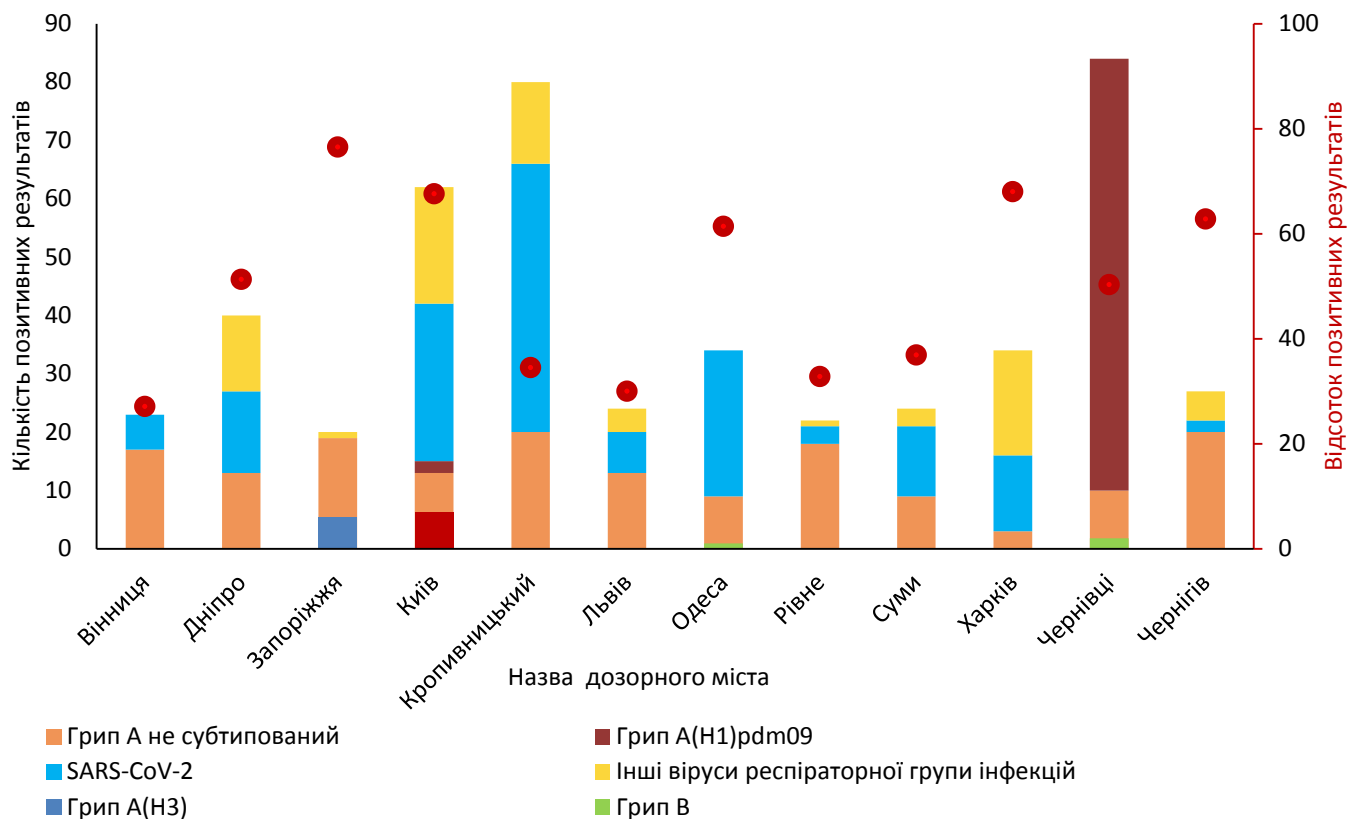

Рис. 7. Результати обстеження пацієнтів із ТГРІ з початку епідемічного сезону 2022/2023, станом на 3 тиждень 2023 року

**Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел
за 3 тиждень 2023 року та з початку сезону**

Показники	Звітний тиждень		Усього за звітний тиждень	Сезон 2022/2023		Усього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалів	95	82	177	917	1 060	1 977
Кількість позитивних зразків, абс. знач. (%)	44 (46,3)	36 (43,9)	80 (45,2)	440 (48)	490 (46,2)	930 (47,0)
Кількість вірусів грипу, абс. знач. (% від позитивних)	27 (61,4)	21 (58,3)	48 (60)	186 (42,3)	256 (52,2)	442 (47,5)
А, абс. знач. (% від позитивних на грип)	26 (96,3)	21 (100)	47 (97,9)	185 (99,5)	253 (98,8)	438 (99,1)
А(Н1)рdm09	0	0	0	6	76	82
А(Н3)	0	0	0	6	13	19
А не субтиповані	26	21	47	173	164	337
В, абс. знач. (% від позитивних на грип)	1 (3,7)	0 (0)	1 (2,1)	1 (0,5)	3 (1,2)	4 (0,9)
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, абс. знач. (% від позитивних)	17 (38,6)	15 (41,7)	32 (40)	254 (57,7)	234 (47,8)	488 (52,5)
Парагрип	0	0	0	15	8	23
Аденовіруси	1	1	2	4	5	9
RS-віруси	6	5	11	36	28	64
Риновіруси	1	2	3	41	23	64
Бокавіруси	0	0	0	0	0	0
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	0	0	0
Метапневмовіруси	2	1	3	36	15	51
SARS-CoV-2	7	6	13	122	155	277